

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ KAPSAMINDA BİRİKTİRİLEN ATIKLAR NEREYE VERİLECEKTİR?

Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında “Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirilen atıklar mahalli idarelerin sıfır atık belgesi bulunması ve atıkları ayrı toplaması halinde mahalli idare tarafından kurulan toplama sistemine; mahalli idarenin sıfır atık belgesi bulunmaması halinde sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirilen atıklar Bakanlık ve/veya il müdürlüğünden gerekli izin ve/veya çevre lisansı almış atık işleme tesislerine verilebilir.” hükmü yer almaktadır.

Bakanlık olarak önceliğimiz atıkların çevre ve insan sağlığına zarar vermeden Çevre Kanunu uyarınca çıkarılan atık mevzuatına uygun olarak geri dönüşüm/geri kazanımının sağlanmasıdır. Yönetmelikte geçen ilgili hüküm ile sıfır atık yönetim sistemi kapsamında biriktirilen atıkların verilebileceği yerlerle ilgili olarak alternatifler sunulmuş ve bahsi geçen hükmün yol göstermesi amaçlanmıştır. Bu itibarla etkin bir atık yönetiminin sağlanmasını temin etmek amacıyla sıfır atık yönetim sistemini kurarak belge alan mahalli idarelere atıkların verilmesi öncelikli olmakla birlikte doğrudan çevre lisanslı tesislere de verilebileceği belirtilmiştir.

Bununla birlikte Sıfır Atık Yönetmeliği atıkların yönetimine ilişkin genel hususları ortaya koymakta olup özel mevzuatı olan atıkların yönetimi, yürürlükte olan ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda sağlanacaktır.

ÇED YÖNETMELİĞİNİN EK-1 VE EK-2 LİSTESİNDE YER ALIP ÇED MUAFİYETİ ALAN SANAYİ TESİSLERİNİN DE SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ KAPSAMINDA SİSTEM KURMA ZORUNLULUĞU VAR MIDIR?

Sıfır Atık Yönetmeliğinin Ek-1/B listesinde ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer alan sanayi tesislerinin sıfır atık yönetim sistemine geçişlerinin tamamlanması için son tarihler belirlenmiştir. Bu doğrultuda sanayi tesislerinin ÇED muafiyeti olup olmadığına bakılmaksızın söz konusu Yönetmeliğin Ek-1 ve Ek-2 listesinde yer almaları halinde sıfır atık yönetim sistemini kurmaları gerekmektedir.

YÖNETMELİĞİN EK-1/B LİSTESİNDE YER ALAN “İŞ MERKEZİ VE TİCARİ PLAZALAR” ALTINDA GEÇEN OFİS/BÜRO KAPASİTESİNDEN KASIT NEDİR?

Sıfır Atık Yönetmeliğinin Ek-1/B listesinde “İş merkezi ve Ticari Plazalar” ifadesi ile ortak bir yönetime sahip olan iş merkezi ve plazalar ifade edilmekte olup ortak yönetimi olmayan yerler bu kapsamda değerlendirilmemektedir.

Diğer taraftan, ofis/büro değerlendirmesi yapılırken bir iş merkezi/ticari plaza içerisinde her ticari unvan “bir ofis/büro” olarak değerlendirilmekte olup işletmelerin sahip oldukları oda sayısı gibi fiziki birimleri ifade etmemektedir.

Örneğin; 10 katlı bir iş merkezi veya ticari plaza içerisinde farklı unvanlarda hizmet veren beş farklı firma/şirket mevcut ise beş ofis/büro mevcuttur.

YÖNETMELİĞİN EK-1/B LİSTESİNDE YER ALAN “İŞ MERKEZİ VE TİCARİ PLAZALAR”IN BELGE ALMA SÜRECİ NASIL İŞLEYECEKTİR?

Ortak yönetimi olan iş merkezi ve ticari plaza için ticari unvan tek olduğundan sıfır atık bilgi sisteminden bu unvan üzerinden başvuru yapılarak seviyesine uygun tek bir sıfır atık belgesi düzenlenir. Talep edilmesi halinde, içerisinde yer alan firmalar münferit belge için yine sıfır atık bilgi sistemi üzerinden başvuruda bulunabilirler.

YÖNETMELİĞİN EK-1/B LİSTESİNDE YER ALAN “SANAYİ TESİSLERİ”NDEN KASTEDİLEN NEDİR?

Sanayi Sicil Kanununa göre Sanayi Sicil Belgesine haiz işletmeler bu kapsamda değerlendirilmektedir.

YÖNETMELİĞİN EK-1/B LİSTESİNDE YER ALAN “ZİNCİR MARKETLER” DEN KASTEDİLEN NEDİR?

Benzer çeşitlilikteki tüketim mallarının hangi ad altında olursa olsun kısmen veya tamamen perakende satışının yapıldığı, aynı gerçek veya tüzel kişi sahipliğinde bir merkeze bağlı olarak faaliyet gösteren; içlerinden en az biri büyük mağaza niteliğini taşıyan en az beş şubeye sahip işletmeyi veya her biri dört yüz metrekarenin altında satış alanına sahip en az on şubesi bulunan toptan ve perakende satış noktaları zincir market/mağaza olarak değerlendirilmektedir.

OSB BÜNYESİNDE YER ALAN BİR SANAYİ TESİSİ AYNI ZAMANDA ÇED YÖNETMELİĞİNİN EK-1 VEYA EK-2 LİSTELERİNDE YER ALIYORSA HANGİ ÇERÇEVDE DEĞERLENDİRİLECEKTİR?

Yönetmeliğin 12 nci maddesinin dördüncü fıkrası ile 16 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan hükümler doğrultusunda OSB’lerde tüm bina ve yerleşkeyi kapsayacak şekilde sıfır atık yönetim sistemine geçiş planlaması yapılarak eş zamanlı uygulamaya geçilir. OSB içerisinde yer alan tüm tesisler bu plana dâhil olmak zorundadır. OSB’lere, içerisindeki tüm tesisleri kapsayacak şekilde seviyesine uygun tek bir sıfır atık belgesi düzenlenir. Bu çerçevede, OSB içerisinde yer alan sanayi tesislerinin sıfır atık belgesi için ayrı ayrı başvurularına gerek olmayıp talep etmeleri halinde münferit sıfır atık belgesi için başvuruda bulunabilirler.

Ayrıca OSB içerisinde yer alan sanayi tesisleri, OSB yönetimi koordinasyonunda sisteme dahil edilerek uygulamaya geçeceklerinden ve ortak bir belge alacaklarından, bu tesisler için ÇED Yönetmeliğinin Ek-1 veya Ek-2 listesinde yer alması durumu aranmaz.

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİ KAPSAMINDA DANIŞMANLIK HİZMETİ VEREN FİRMA VAR MI?

Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında “Sıfır atık yönetim sistemini kurmakla yükümlü olanlar ile sistemi gönüllü olarak kurmak isteyenler, sıfır atık yönetim sisteminin kurulması ve geliştirilmesinin sağlanması için danışmanlık hizmeti alabilirler. EK-4 doğrultusunda Bakanlıkça belirlenen puanlama kriterleri kapsamında platin belge almak isteyenlerin danışmanlık hizmetini almaları zorunludur. Sıfır atık yönetim sistemi kapsamında danışmanlık hizmeti verilmesine ilişkin esaslar Bakanlıkça belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda ilgili hükümde de belirtildiği üzere danışmanlık hizmeti verilmesine ilişkin esaslar daha sonra Bakanlıkça ayrıca belirlenecek olup, esaslar belirleninceye kadar bu amaçlarla hizmet veren danışmanlık firmaları ile çalışılmasında engel bulunmamaktadır

SIFIR ATIK BELGESİNE BAŞVURU İŞLEMLERİ NE ZAMAN BAŞLAYACAKTIR?

Yönetmeliğin belgelendirme ile ilgili hususlarının yer aldığı 15, 16, 17, 18 ve 19 uncu maddelerinin yayımı tarihinden altı ay sonra yürürlüğe gireceği, yürürlük maddesi ile hüküm altına alınmıştır. Bu kapsamda, temel seviyede belge başvuru işlemleri 12 Ocak 2020 tarihinden itibaren Sıfır Atık Bilgi Sistemi üzerinden gerçekleştirilebilecektir. Gümüş, altın ve platin seviyelerindeki sıfır atık belgesi başvurusu için ise, temel seviyedeki sıfır atık belgesinin alınması ve takip eden on iki aylık sürenin geçmesi gerekmektedir.

Yönetmelikten önce sıfır atık yönetim sistemini kuran yerler Yönetmelikle belirlenmiş sistemi de kurmuş sayılır mı?

Bina ve yerleşkeler tarafından kurulan sıfır atık yönetim sisteminin Bakanlığımızca kayıt altına alınarak resmîleştirilmesi için öncelikli olarak temel seviyede sıfır atık belgesinin alınması zorunludur.

SIFIR ATIK BİLGİ SİSTEMİ ÜZERİNDEN OCAK VE TEMMUZ AYLARINDA BİLDİRİM YAPMA İLE İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜK NE ZAMAN BAŞLAYACAK?

Sıfır atık yönetim sistemini kuranların Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde “Oluşan ve ayrı biriktirilen tüm atıklara ilişkin veriler ile bu atıkların teslim edildiği yerlere ilişkin bilgileri Ocak ve Temmuz ayları olmak üzere yılda iki kez sıfır atık bilgi sistemi üzerinden bildirmekle” yükümlü oldukları hükme bağlanmıştır.

Bu kapsamda, daha önceki soruda da açıklandığı üzere bir yerin sıfır atık yönetim sistemini kurduğu sıfır atık belgesi ile resmîleşeceğinden belge tarihinden itibaren, Temmuz-Aralık ayları arası bildirimler takip eden Ocak ayında, Ocak-Haziran ayları arası bildirimler takip eden Temmuz ayında yapılacaktır. Ancak, hâlihazırda Sıfır Atık Bilgi Sistemi açık olup şu anda da bildirim yapılmasına engel bir durum bulunmamaktadır.

SIFIR ATIK BİLGİ SİSTEMİNE OCAK VE TEMMUZ AYLARINDA YAPILACAK BİLDİRİMLER DIŞINDA VERİ GİRİŞİ YAPILACAK MI?

Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde “Sıfır Atık Bilgi Sistemine kayıt olmak ve bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerine ilişkin olarak istenen bilgi ve belgeleri sisteme kaydetmekle” hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede sisteme kayıt olunarak kurulan sıfır atık yönetim sistemi çerçevesinde gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin bilgi sisteminin talep ettiği bilgilerin de (yerleştirilen biriktirme ekipmanları, oluşturulan geçici atık depolama alanları, verilen eğitimler vb.) girilebilmesi/girilen bilgilerin güncellenebilmesi için hâlihazırda sistem açık olup yapılan çalışmaların bilgi sistemine girilmesi gerekmektedir.

YÖNETMELİĞİN EK-1/B LİSTESİNDE ALIŞVERİŞ MERKEZLERİ ALTINDA GEÇEN “METREKARE” KRİTERİ İLE KASTEDİLEN KAPALI ALAN MIDIR?

Ek-1/B listesinde alışveriş merkezleri altında geçen “metrekare” kriteri ile AVM'nin satış alanı kastedilmektedir. Satış alanı; münhasıran büro amaçlı kullanılan işyerleri ile konaklama, depolama, üretim tesisleri/alanları ve ortak kullanım alanları hariç olmak üzere alışveriş merkezlerindeki işyerlerinin toplam alanını ifade eder. Ek-1/B listesinde alışveriş merkezleri altında geçen “metrekare” kriteri ile AVM'nin satış alanı kastedilmektedir. Satış alanı; münhasıran büro amaçlı kullanılan işyerleri ile konaklama, depolama, üretim tesisleri/alanları ve ortak kullanım alanları hariç olmak üzere alışveriş merkezlerindeki işyerlerinin toplam alanını ifade eder.

GÜMÜŞ, ALTIN VE PLATİN SEVİYELERİNDEKİ SIFIR ATIK BELGESİ İÇİN KRİTERLER NELERDİR?

Yönetmeliğin Ek-4'ünde Sıfır Atık Belgesi puanlama kriterlerine ilişkin esaslar genel hatlarıyla belirlenmiş olup, detaylı kriterler ve puanlamalar Bakanlıkça ayrıca çıkarılacak usul ve esaslar ile belirlenecektir.

SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİNE İLİŞKİN “TAM MALİYET ESASLI TARİFE”DEN KASTEDİLEN NEDİR.

27.10.2010 tarihli ve 27742 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atıksu Altyapı Ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul Ve Esaslara İlişkin Yönetmelik ile tanımlanan “tam maliyet esaslı tarife”yi ifade etmekte olup bu konudaki iş ve işlemlerin ilgili Yönetmelik çerçevesinde yürütülmesi gerekmektedir.